

DÔVODOVÁ SPRÁVA

A. Všeobecná časť

Návrh zákona o dani z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou a o zmene a doplnení niektorých zákonov sa predkladá ako iniciatívny materiál predkladá poslanec Národnej rady Slovenskej republiky Tomáš Valášek.

Predmetný návrh sa týka držiteľov špecifického živnostenského oprávnenia, na základe ktorého je oprávnený vyrábať výrobky z ropy a chemicky ropu spracovávať. Pri použití ropy pôvodom v Ruskej federácii totiž dochádza k výhode oproti ostatným aktérom na trhu. Táto ropa je totiž oproti rope Brent a rope z iných častí sveta predávaná s podstatnou zľavou. Pritom pohonné látky a výrobky z nej sa predávajú za ceny naviazané na cenu ropy Brent. Tento zisk je vlastne bonusom k nadmernému zisku, ktorý teraz majú všetky rafinárske spoločnosti v Európe. Takáto situácia je neudržateľná a je ju potrebné riešiť.

Nákup ropy z Ruskej federácie prispieva k financovaniu vojnovej agresie a zločinov tejto krajiny na území Ukrajiny. Je preto neprijateľné aby mimoriadny zisk z využitia takejto ropy bol kapitalizovaný, zatiaľ čo náklady na spôsobené agresiou Ruskej federácie, aj v podobe zvýšených cien energií a palív socializované.

Daň sa bude počítať ako súčin množstva ropy s pôvodom v Ruskej federácii v bareloch obstaranej daňovníkom v príslušnom zdaňovacom období a rozdielu medzi referenčnou cenou a priemernou cenou obstarania zníženého o 5 USD.

Predložený návrh zákona je v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, ústavnými zákonmi, zákonmi a inými všeobecne záväznými právnymi predpismi a s medzinárodnými zmluvami, ktorými je Slovenská republika viazaná.

Návrh zákona má pozitívny vplyv na rozpočet verejnej správy, negatívny vplyv na podnikateľské prostredie, nemá sociálne vplyvy, vplyvy na životné prostredie, vplyvy na manželstvo, rodičovstvo a rodinu, vplyvy na informatizáciu spoločnosti a ani vplyvy na služby verejnej správy pre občana.

B. Osobitná časť

K čl. I

K § 1

Navrhovaným ustanovením sa upravuje predmet úpravy zákona, ktorým je daň z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou.

K § 2

Vymedzujú sa základné pojmy na účely zákona.

K § 3

V navrhovanom ustanovení je špecifikovaný predmet dane, ktorým je výhoda získaná v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou spôsobenou značným poklesom ceny ropy s pôvodom v Ruskej federácii, ktorá je využívaná na výrobu pohonných látok a iných výrobkov v rafinériách. Tieto pohonné látky sú však na trh uvádzané za ceny porovnateľné s cenami pohonných látok vyrábaných z ropy s iným pôvodom, ktorej cena je na relevantných trhoch výrazne vyššia, napríklad z ropy Brent.

K § 4

Daňovníkom je každá osoba, ktorá na základe živnostenského oprávnenia vyrába výrobky z ropy (napríklad pohonné látky, mazivá, palivá, uhl'ovodíky a ich deriváty, plasty a výrobky z nich, anorganické produkty) a ropu chemicky spracováva.

K § 5

Ustanovuje sa spôsob výpočtu základu dane v amerických dolároch vzhľadom na štandardnú referenčnú menu, v ktorej sa ropa obchoduje. Pri stanovení základu dane sa vychádza z množstva nadobudnutej ropy s pôvodom v Ruskej federácii, priemernej mesačnej hodnoty ropy Brent zverejnenej na webovom sídle Svetovej banky, z priemernej ceny obstarania ropy daňovníkom a z korektívu (5 USD), ktorý zohľadňuje rôzne fyzikálne vlastnosti medzi týmito druhmi rôp. Ak základ dane je záporný alebo rovný nule, daňovníkovi v súvislosti s týmto zákonom nevzniká povinnosť podať oznámenie a zaplatiť daň.

K § 6

Za zdaňovacie obdobie sa ustanovuje kalendárny mesiac.

K § 7

Sadzba dane z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou je vo výške 100 %.

K § 8

Ustanovenie upravuje samotný výpočet dane. Daň vypočítaná v dolároch sa prepočíta na eurá v súlade s § 14.

K § 9

Daň z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou sa vyrubuje oznámením, ktoré je daňovník povinný doručiť správcovi dane do 25. dňa nasledujúceho kalendárneho

mesiacu po príslušnom zdaňovacom období. V tejto lehote je zároveň daň splatná. Oznámenie sa podáva len vtedy, ak je daň vyššia ako nula.

Ďalej sa navrhuje, ktoré údaje je daňovník povinný v oznámení správcovi dane uvádzať.

Oznámenie sa považuje za daňové priznanie podľa Daňového poriadku.

Ak daňovník dodatočne oznámenie, ktorým si zvýši daň v dôsledku dodatočnej zmeny priemernej ceny, za ktorú si obstaral ropu, správca dane mu neuloží pokutu z dorubenia dane.

K § 10

Správcom tejto dane je Úrad pre vybrané hospodárske subjekty.

K § 11

Na správu tejto dane sa subsidiárne použije Daňový poriadok.

K § 12

Zavádza sa osobitné pravidlo, ktorého cieľom je zabrániť obchádzaniu riadneho plnenia daňovej povinnosti vyplývajúcej z tohto zákona.

K § 13

Prvé zdaňovacie obdobie je jún 2022.

K § 14

Na prepočet súm medzi použitými menami sa použije priemerný mesačný kurz zverejňovaný ECB alebo NBS.

K § 15

Posledným zdaňovacím obdobím je december 2024, pričom ak po 31. 12. 2022 počas 3 po sebe nasledujúcich kalendárnych mesiacov bude daňová povinnosť nulová z dôvodu cenového rozdielu medzi referenčnou cenou a priemernou cenou obstarania ropy, posledným zdaňovacím obdobím je tento 3. kalendárny mesiac.

K čl. II

V nadväznosti na čl. I sa navrhuje, aby bola daň z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou daňovým výdavkom.

K čl. III

Navrhovaným článkom sa rozširuje predmet úpravy daňového poriadku o daň z výhody získanej v dôsledku osobitnej situácie na trhu s ropou.

K čl. IV

Účinnost' tohto zákona sa navrhuje 1. novembra 2022.